

Kärpäsän koulun viereinen tunneli ei ole luokseen kutsuva. Koulun oppilaiden maalaamat kuvatkin on töhritty.

Tunnelitaide peittyi graffitien alle

Kunnostus
valuu hukkaan
ilkivallan
vuoksi

ESS-Kati Puhakka
Lahti

Kilpiäistentien alikulkutunnelissa voi sukeltaa merelliseen tunnelmaan. Laivaksi naamioitu tunneli on yksi Lahden 21 tunnelimaalauksesta. Taiteilijat sekä koulujen ja taidekoulujen oppilaat ovat vuosien ajan kaunistaneet harmaita betonirakennelmia.

–Tämä oli tullessaan piristävää. Sitten tulivat sottapytyt ja sotkivat, **Eero Koponen** harmittelee.

Kymmenisen vuotta sitten koristeltu tunneli ei ole enää alkuperäisessä loistossaan. Sinistä seinää päällystää kerros graffiteja ja laivan koneistoa kuvaavan seinän rautaosista on vain osa jäljellä.

–Yritin tehdä teoksesta pomminvarman. Suunnitellin seinän ja katon sellaiseksi, että niihin voisi vain sutia väriä päälle, taiteilija **Heikki Rahikainen** kertoo.

Taiteilija myös toivoi, että kulkijat arvostaisivat teosta sen verran paljon, että antaisivat sen olla rauhassa.

–Teosta ei ole huollettu millään lailla. Se pitäisi siistiä ja kunnostaa, osat olisivat helposti korvattavissa, Rahikainen toivoo.

FAKTA

Kolmannes tunneleista koristeltu

Lahdessa on noin 60 alikulkutunnelia.

Tunneleista 21 on maalattu kaupungin luvalla.

Maalauksia ovat tehneet koulujen ja taidekoulujen oppilaat sekä ammattitaiteilijat.

Uusin maalattu tunneli sijaitsee Jalkarannantiellä Pikku-Vesijärven vieressä.

Maalauksen toteuttivat Lahden taideinstituutin opiskelijat yhteistyössä Lahden taidemuseon sekä teknisen ja ympäristötoimialan kanssa.

Graffitit ovat alikulkutunnelien riesa, jolta eivät ole säästyneet maalattuihin tunneliin.

Hollolankadun alikulkutunnelissa papukaija kurkistaa graffitin alta.

sen jälkeen tunnelit on töhritty uudestaan.

Teosten putsaamiseen ei ole Ristkarin mukaan varaa. Graffitien poiston yhteydessä irtoaa myös pohjalla oleva maali.

–Jo putsauksen jälkeen laitettava uusi suojapinta maksaa muutaman kymppin neliolta, hän laskee.

Uusiin kohteisiin myönnetään rahaa mahdollisuuksien mukaan. Taideinstituutin opiskelijoiden Pikku-Vesijärven kupeeseen maalaamaa teosta kaupunki tuki maksamalla maalit ja valtaosan maalajien palkoista.

–Esimerkiksi kouluille lupia on myönnetty ja olemme yleensä maksaneet materiaalikustannukset, Ristkari kertoo.

Papukaija peitossa

–Tämä on ihana, myös helsinkiläiset sukulaislapsen sanovat, että on upea, **Pirkko Kanerva-Kivivuori** huikkaa

–Toiset tekevät ja toiset sotkevat, Eero Koponen harmittelee tunneliteoksen kohtaloa.

Hollolankadun alitse menevän tunnelin suulta.

Tunnelin seinät ovat aikoinaan maalanneet Muotoiluinstituutin oppilaat. Värikkäistä seinistä ei enää erota, mitkä osat ovat alkuperäistä työtä ja mitkä jälkeempään tulleita töhryjä. Jostakin kohdasta pilkahtaa papukaija.

–Ainakin tuonne ylös on tullut graffiteja. Toisaalta eivät nämä päälle tulleet kuvat minua niin häiritse, Kanerva-Kivivuori arvioi.

Kärpäsän koulun alikulkutunnelin yleisväri on harmaa.

Kömpelöt tagit peittävät vuosikymmenen ajan haalistuneita maalauksia.

–Uudelleen maalaaminen olisi ihan hyvä ajatus, jos siihen saataisiin lupa. Oppilaat ovat maalanneet kevään projektiviikoilla koulun seinä, ja tunnelinkin voisi maalata projektina, rehtori **Ari Pippuri** miettii.

Katsojan silmässä

Launeen koulun oppilaiden maalaama tunneli ei ole myöskään säästynyt sotkuilta.

–Kuljin tuosta äsken ensimmäistä kertaa, kun tulin mummuna ekaluokkalaista kouluun vastaan. Ajattelin vain, että kaikki aina sotketaan, **Marjut Keyriläinen** sanoo.

Keyriläinen pitää tunnelimaalausten ajatusta hyvänä.

–Kauniimpaa se on kuin betoni, jos tehdään kunnolla eikä kiusantekomielessä.

Onneksi kaikkia sotkut eivät haittaa. Koulupäivänsä päättänyt **Julius Rossi** kertoo kulkevänsä tunnelin läpi päivittäin.

–Hieno tämä on, poika virnistää.